

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-04-22
Besvaras senast
2022-05-06

Till statsrådet Lina Axelsson Kihlblom (S)

2021/22:462 Förbud mot synliga religiösa symboler

Sverige är ett av de första länderna som gjort FN:s barnkonvention till lag. Konventionens barnperspektiv ska därmed alltid stå i centrum, vilket innebär att alla barn, oavsett ursprung, har rätt till utbildning, lek och utveckling. Vidare har de rätt till skydd mot alla former av fysiska och psykiska övergrepp. Enligt skollagen ska skolverksamheten ”utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar” och ”främja jämställdhet mellan könen”.

Förra året tog förskoleförvaltningen i Malmö fram en rapport om hedersförtrycket i stadens förskolor. Här vittnade personalen i kommunens förskolor om hur små barn tidigt pådyvlas sexualiserade könsroller hemifrån och att barnens föräldrar har krav på att dessa normer också ska upprätthållas i förskolan. Flickor hindrades att spela fotboll eller leka med pojkar och levde med hårda klädregler. Det hände att flickorna till och med ifrågasatte varför den kvinnliga personalen bar tröjor med korta ärmar eftersom de själva hade lärt sig att deras mamma inte fick klä sig så.

Patriarkala förställningar är inte alltid underbyggda av en religion, men det går inte bortse från att tro också används för att legitimera diskriminering. Pedagoger i Malmös förskolor berättade om hur barnen skiljde mellan vad som är ”haram” och vad som är ”halal”. Småflickor klagade över att deras slöjor kliade, men vet med sig att föräldrarna förbjuder dem att ta av den.

Malmö är naturligtvis inget undantagsfall. I en lägesbeskrivning över bostadsområdet Norrby kunde Stadsledningskontoret 2019 beskriva hur det fanns förskolor där flickor bar slöja från ett års ålder. I ett uppmärksammat reportage i Göteborgsposten 2018 avslöjades att 27 av 40 kommunala förskolor accepterade föräldrars krav på flickors slöjtvång. Tidningen skrev om fall där förskolepersonalen filmade flickorna för att visa föräldrarna att deras barn täckte sig.

Få saker är så känsligt att diskutera som slöjor, vilket har gjort att vi i Sverige dragit oss för att problematisera slöjor på barn. I den tidigare nämnda Malmörapporten framgick att förskolepersonal var rädda för att kränka föräldrarnas religion, men också att många efterlyste en tydlighet i förskolan skulle stå upp för samhällets lagar och normer. Jag menar att det är vi politiker och våra myndigheter som måste hjälpa personalen att våga vara tydliga om

förskolans demokratiska uppdrag.

Frågan om barns rätt att slippa patriarkalt och religiöst klädtvång i skola och förskola ska inte överlåtas till högerextrema krafter. Förra året fick blev socialdemokraten Hadia Tajik ny integrationsminister i Norge. Redan 2012 blev Tajik Norges första muslimska statsråd och tre år senare uttalade hon sig för ett slöjförbud för minderåriga i norska skolor.

Under den allmänna motionstiden har jag lagt förslag om ett förbud mot alla synliga religiösa symboler i skolan och förskolan efter fransk modell. De som motsäger sig ett sådant förbud brukar hänvisa till religionsfriheten. Detta är en frihet som också jag försvarar, men samtidigt kan jag vara tydlig motståndare mot "samvetsklausuler" som ger kristen vårdpersonal rätt att slippa utföra aborter. Här är det lätt att försvara kvinnors rättigheter. Men det är svårare att få medhåll när man står upp för rättigheter för minderåriga flickor till muslimska föräldrar att slippa religiöst motiverat könsförtryck, sexualisering av barns kroppar och hedersnormer.

Visst finns det flickor som själva vill ta på sig en huvudduk eftersom ens mor eller mormor har den. Men det är när vi låter skolan och förskolan vara en fredad plats från föräldrars religion som vi skyddar de utsatta flickorna.

Vi politiker måste försvara en skola där flickor ska kunna leka och delta i all undervisning utan en begränsande slöja som hindrar deras rörelser och alltid påminner dem om att de har en kropp som måste döljas för männens blickar. Våra feministiska landvinningar måste nå segregerade förortsskolor. Skolan och förskolan måste vara frizon för barnen. Hedersförtryck och religiöst förtryck hör inte hemma i våra skolor och vårt samhälle.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Lina Axelsson Kihlblom:

Kommer regeringen att ta fram förslag för att förbjuda synliga religiösa symboler för barn i förskola och skola?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch